

SUNNE KOMMUN

PLANBESKRIVNING

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för Leran 3:34 "Tingshuset"

Sunne kommun

Värmlands län

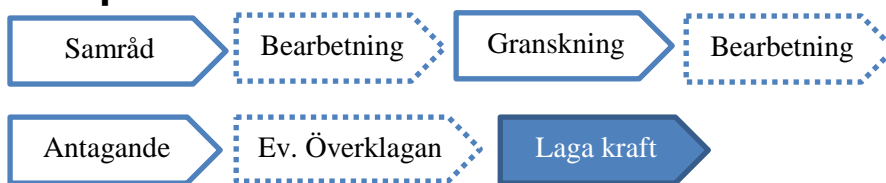
Plan och projekt

Uppdrag av Kommunstyrelsens allmänna utskott den 29 juni 2016.

d.nr KS 2019/384

Laga kraft 2021-07-30

Planprocess och förfarande

Planarbetet bedrivs genom ett utökat förfarande enligt plan- och bygglagen (PBL 2010:900) regler för ett utökat förfarande eftersom den inte stämmer överens med översiktsplanen och eftersom del av området är beläget inom strandskydd.

Planprocessen består av flera olika skeden, nu är vi i antagandeskedet, i denna planprocess ingår följande skeden:

Samråd: Under samrådsskedet ges möjlighet till insyn och påverkan av förslaget. Samrådet syftar till att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt. Vid utökat förfarande ska kungörelse ske innan samrådet.

Granskning: Under granskningstiden ges ytterligare en möjlighet att påverka planförslaget. När ett förslag till detaljplan har varit på samråd och redigerats efter inkomna synpunkter ska, vid utökat förfarande, det färdiga förslaget vara tillgängligt för granskning under minst tre veckor. Förslaget finns tillgängligt på kommunens hemsida och biblioteket.

Antagande: Beslutet att anta detaljplanen sker i kommunfullmäktige.

Överklagande: Antagandebeslutet kan överklagas av den som senast i granskningsskedet har lämnat skriftliga synpunkter och inte fått dem tillgodosedda samt bedöms vara berörd av förslaget.

Laga kraft: Detaljplanen vinner laga kraft tre veckor efter att antagandebeslutet tillkännagivits, om planen inte är överklagad.

Steg i detaljplaneprocessen för utökat förfarande	Planerade tidpunkter för planen
Planuppdrag	2016-06- 29 (Au § 157)
Upprättande av planförslag	Februari 2017
Samråd – AU	Mars/April 2017
Granskning (3 veckor) – AU	Oktober/November 2019
Antagande i KF	Maj 2021
Laga kraft	Juli 2021

PLANBESKRIVNING

Handlingar

Planförslaget består av:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning (denna handling).

Övriga handlingar:

- Samrådsredogörelse (2017-05-04)
- Granskningsutlåtande (2021-03-08)
- Grundkarta (2017-02-23, Rev. 2020-03-06)
- Fastighetsförteckning (2017-03-03 rev. 2019-10-21)
- Behovsbedömning för miljökonsekvensbeskrivning (MKB) (2017-01-13)
- Kulturhistorisk värdering (2017-02-07)
- Geoteknisk undersökning (2020-04-28)
- Illustrationsbilaga

I planbeskrivningen redovisas förslagets syften och innebörd samt konsekvenser av dess genomförande. Planbeskrivningen har ingen rättsverkan utan förslagets bindande bestämmelser framgår av plankartan.

Planens syfte och huvuddrag

Planens syfte är att möjliggöra för byggnader med bostadsändamål och möjliggöra ändrad användning för Tingshusbyggnaden, samt att skydda de kulturvärden som finns hos Tingshusbyggnaden.

Planområdets läge och areal

Planområdet är beläget i Sunne tätort, ca 600 m från Sunne centrum, längs Ekebyvägen på området Leran. Planområdet omfattar förutom Tingshustomtens fastighet Leran 3:34 även en del av kommunens gatufastighet Leran 3:292, planområdet är totalt ca 11 500 m².

Markägoförhållanden

Leran 3:34 är i privat ägo och Leran 3:292 ägs av kommunen.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer och program

I markanvändningskartan i den fördjupade översiktsplanen för Sunne tätort anges Tingshuset med dess tomt som ”nöjesanläggning, samlingslokal och museum, oförändrad”. Översiktsplanen har som överordnat mål att öka kommunens

befolkning samt att för kulturmiljön i Sunne beakta den kulturmiljöinventering som gjordes 1980 där bland annat Tingshuset anges som en särskilt beaktansvärd byggnad. Det innebär att planförslaget delvis stämmer överens med översiktsplanen.

Gällande detaljplaner

Gällande detaljplan för Tingshuset tillåter användningen ”Allmänt ändamål” med en byggnadshöjd om högst 7.6 m. Byggrätten omfattar enbart befintlig byggnad, resten av tomten är prickad mark (mark som inte får bebyggas)

Kommunala beslut i övrigt

Kommunstyrelsens allmänna utskott gav den 29 juni 2016 miljö, plan och bygg i uppdrag att upprätta en detaljplan för Leran 3:34.

Träbyggnadsstrategi

Sunne kommun har antagit en träbyggnadsstrategi och kommunen är även ansluten till nätverket Trästad Sverige. För att en byggnad ska definieras som en träbyggnad ska stommen till huvuddelen utgöras av träbaserade material. Nya byggnader bör uppföras i trä enligt träbyggnadsdefinitionen.

Riksintressen

Hela Sunne tätort berörs av riksintresse för friluftsliv enligt 4 kap 2 § miljöbalken. Utveckling av tätorten bedöms inte utgöra hinder för riksintresset.

Skyddad kulturmiljö

Sunne tätort omfattas av det regionala kulturmiljöprogrammet ”Ditt Värmland”. Det innebär att kulturvärden som finns i bebyggelsemiljön bör säkerställas och att samlade miljöbilder särskilt bör värnas. Tingshuset omnämns som särskilt beaktansvärd byggnad i kommunens kulturmiljöinventering från 1980. Inga kända fornlämningar finns i eller i direkt anslutning till planområdet.

Skyddad naturmiljö

Lerälven är i kommunens naturvårdsprogram klassat som kommunalt intresse för naturvård. Området sträcker sig dock inte till planområdet. Mellan planområdet och naturområdet längs Lerälven finns bebyggelse varför området inte bedöms påverkas av planen.

Inom planområdet längs med Domarevägen står fem planterade fullvuxna lindar. En enkelsidig trädallé som skyddas av generellt biotopskydd enligt 7 kap. MB. Längs Åsvägen står fem planterade fullvuxna lindar. Dessa skyddas också av generellt biotopskydd enligt 7 kap. MB. Inom planområdet längs med

Ekebyvägen står tre planterade lindar, dessa ingår i en dubbelsidig allé som fortsätter norrut utanför planområdet, på båda sidor av Ekebyvägen. En dubbelsidig trädallé skyddas av generellt biotopskydd enligt 7 kap. MB.

Strandskydd

Del av planområdet omfattas av Lerälvens strandskydd (100 m), strandskyddet är upphävt i och med gällande detaljplan. Då gällande detaljplan upphävs i samband med att planförslaget vinner laga kraft återinträder strandskyddet varför strandskyddsfrågan ska prövas i planarbetet. Se mer under administrativa bestämmelser.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Bakgrund

Fastighetsägaren till Leran 3:34 har ansökt om planbesked för att möjliggöra ändrad användning av Tingshuset samt att möjliggöra byggnation för nya bostäder. Den 29 juni beviljade kommunstyrelsens allmänna utskott planbesked i enlighet med ansökan.

Bebyggelse och stadsbild

Byggnaderna i området har varierande utformning och materialval. Norr om tingshuset ligger det gamla kommunhuset och ytterligare norrut den gamla Ekebyskolan. Öst om Ekebyvägen ligger Köpmangården som också den är kulturhistorisk värdefull. De är karaktärsgivande och viktiga för miljön, liksom Tingshuset.

Planförslag - huvuddrag

Planförslaget innebär att Tingshuset, liksom tillkommande byggnader, kan användas för kontor och bostäder. Ny bebyggelse kan uppföras om totalt 1 900 m² i byggnadsyta, dessa byggrätter har en höjdbegränsning som motsvarar två och tre våningar. Maximal höjd för ny byggrätt väster om Tingshuset är 7,0 meter och för ny byggrätt öster om Tingshuset är maximal höjd +82,0 meter. Dessa höjder medför en något högre höjd för ny bebyggelse, dock inte högre än Tingshuset, för att behålla Tingshusbyggnadens monumentalitet.

Tingshusbyggnadens kulturhistoriska värden skyddas genom skydds- och varsamhetsbestämmelser. Marken närmast Tingshuset prickas i plankartan för att förhindra tillbyggnader som kan förvanska byggnaden, förutom att mark blir korsmarkerad i södra och norra delen av plankartan för att

möjliggöra för bland annat sophus. För att skydda naturmiljön med dess alléer, som omgärdar östra delen kring Tingshuset prickas marken. Möjligheten till ny bebyggelse utformas så att större delen av Tingshusets östra fasad fortfarande kan ses från Ekebyvägen.

Kulturmiljö

Sunne kommun har låtit kulturmiljöinventera tingshuset. Tingshuset stod färdigt 1939 och är ritat av arkitekt Conny Nyquist. Byggnaden är uppförd i två våningar med källare och har en slammad tegelstensfasad målad med kalkfärg i kulören ockra. Fasaden har en svart sockel av skiffer och takfot med takrännor utförda i koppar. Taket är täckt med papp. Fasaden har ett halvrunt utskjutande parti mot väst innehållande sessionssalen och ett ingångsparti mot öst. Ingångspartiet har markerats genom en monumental trapp och ett vindfång med ett vipptak. Fönstren av tvåluftstyp, varav flertalet med originalt maskinglas som ger ett visst skimmer är viktigt för fasaden, som skapar liv i en annars sparsmakad fasad.

Kontrastverkan har skapats genom att använda sandsten till ingångspartiet. Sockelns svärta går igen på trappen upp till ingången som har stensatta steg av samma typ som sockeln. Ingångspartiets har en glasfasad i stål som är skodd i den nedre delen med rostfri plåt. På var sin sida om ingången är det smidesräcken. För att skärma av sessionssalens sensitiva innehåll har arkitekten valt att ha färgat blyglas i de lite större fönstren. Blyglasfönstren är också något som är mycket tidstypiskt. Under sessionssalen är det portar till källaren. Samtliga element förstärker byggnadens arkitektoniska gestaltning vilket präglas av funktionalismens sparsamhet med inslag av nyklassicismens symmetri. Allt detta är delar som anses vara i originalutförande, enligt den kulturhistoriska värderingen.

Tingshuset anses besitta sådana kulturhistoriska värden att den omfattas av PBL 8 kap. 13 § (förbud mot förvanskning). Byggnadens kulturvärden skyddas i planen genom skydd- och varsamhetsbestämmelser (r, q, k₁ och k₂).

I inventeringen rekommenderas att inga byggnader ska uppföras framför Tingshuset, mellan byggnaden och Ekebyvägen, då detta riskerar att inverka på byggnadens monumentalitet. För att tillgodose det allmänna intresset av att bevara de kulturhistoriska värdena har planförslaget begränsat byggrätten och därmed delvis tagit hänsyn och visat respekt för Tingshusets monumentalitet. Byggrätternas begränsade utbredning har justerats något, byggrätten har bland annat öppnats upp ner mot Ekebyvägen vilket resulterar i att området vidgas upp för

exempelvis förbipasserande. Man ska kunna se stora delar av Tingshusbyggnaden, så dess monumentalitet inte förvanskas.

Det finns en bilaga med illustrationer till detaljplanen som skapats för att visa höjder och volymer i förhållande till befintlig bebyggelse. Dessa illustrationer visar exempel på hur tillkommande bebyggelse kan harmonisera med Tingshusets kulturmiljövärden.

Planförslaget har även tillägg av fler hänsynsbestämmelser till ny bebyggelse. Detta eftersom Tingshusets höga kulturhistoriska värden vid nybyggnation nära intill Tingshusbyggnaden kräver ett varsamt beaktande kring arkitekturens utformning. Så att nybyggnationen kopplas samman med Tingshusets arkitektoniska värden och på ett hänsynsfullt sätt lyfter fram Tingshusets monumentalitet. Planförslaget medför följande bestämmelser:

- Fasaderna för ny bebyggelse ska utformas i ljusa kulörer för att kopplas samman med Tingshusets ljusa fasad.
- Tak ska vara svart för att kopplas samman med Tingshusets svarta tak.
- En bestämmelse angående takvinkel fanns sedan tidigare, där intervallet är mellan 9 - 11 grader på befintliga Tingshuset och till all ny bebyggelse. På detta sätt nås en enhetlighet vilket bidrar till att planförslaget tar hänsyn till Tingshuset och hur dess tak är utformat.

Naturmiljö

Det finns två enkelsidiga alléer (Längs Domarevägen och Åsvägen) och en tredje allé inom planområdet (Längs Ekebyvägen) som ingår i en dubbelsidig allé. Alla tre alléer är i plankartan belagda med prickmark (mark som inte får byggas) för att skyddas. Allén längs Åsvägen har ett träd som står i direkt anslutning till byggrätten. För att kunna ta byggrätten i anspråk krävs dispens från biotopskyddet hos Länsstyrelsen. En flytt/omplantering av det avvikande trädet är att föredra då allén idag ger ett asymmetriskt intryck. En flytt anses förbättra alléns symmetri och platsens inramning i helhet. I plankartan finns en upplysning om detta för att säkerställa att exploateringen inte ska riskera att inverka på något biotopskydd.

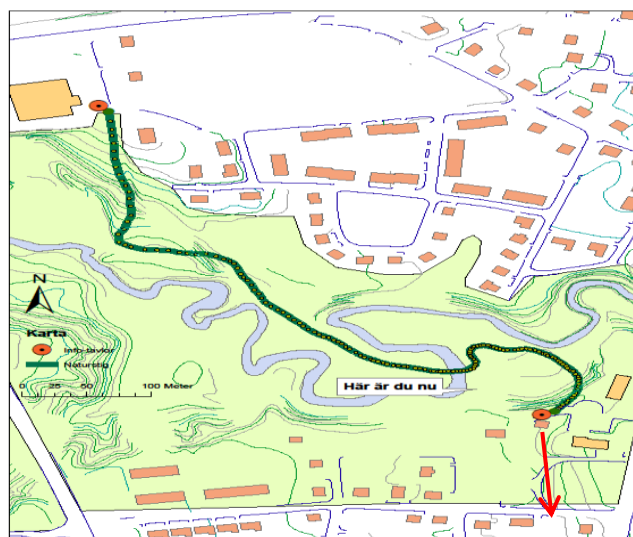
Länsstyrelsen har den 2021-02-15 lämnat beslut om dispens från biotopskyddet.

Inom planområdet finns flera äldre, bevarandevärda lövträd, framför Tingshuset finns fyra pelar-ekar. Träden i stadsmiljön bidrar till ekosystemtjänster och har viktiga funktioner för att minska effekterna av klimatförändringen. Förutom upplevelsemässiga och estetiska värden har äldre träd även

betydelse för den biologiska mångfalden, vilket är viktigt att gynna i stadsmiljö. Bebyggelse ska i möjligaste mån placeras på sådant sätt att så få träd som möjlig lider skada av exploateringen. En bestämmelse, (a₂), har införts på plankartan om att marklov krävs för fällning av träd, bestämmelsen gäller för hela planområdet. Avståndet från alléer till byggbar mark har utökats för att skydda alléerna på ett tydligare sätt.

Rekreation och friluftsliv

Vid planområdet finns närhet till rekreationsområdet Lerälvsravinen. Lerälvsravinen är en markerad led som löper mellan väg Europaväg 45 och Ekebyvägen. Nedan är en karta som visar naturleden. I söder utgår leden bakom Ekebyskolan som ligger cirka 150 meter från planområdet.

Figur 1. Röd pil visar riktning mot planområdet, som är beläget utanför kartan.

Närhet finns även till Sundsberg natur- och friluftsområde, där finns motionsspår, vandringsleder och naturstigar i orörda naturskogar. Vintertid finns skidspår och en pulkabacke vilket gör området till en plats med naturupplevelser för alla årstider. Nedan är en karta som visar delar av Sundsberg natur- och friluftsområde, i norr utgår leden i närheten av Selma spa som ligger cirka 600 meter från planområdet.

Figur 2. Planområdet finns med på kartan, röd pil visar planområdet som ligger nordöst om natur- och friluftsområdet.

Utöver ovan nämnda rekreationsområden innebär det centrala läget också närhet till Sunne centrum där Frykensundet ringlar sig igenom med ett promenadstråk/parkyta med tydlig grönstruktur precis intill vattnet.

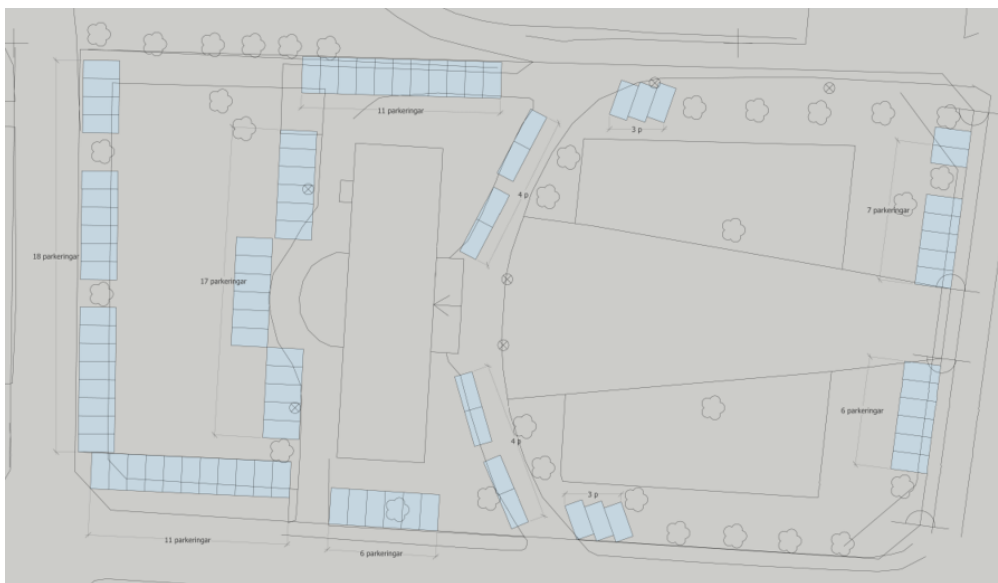
Gator och trafik

Funktionell vägklass är en klassificering baserad på hur viktig en väg är för det totala vägnätets förbindelsemöjligheter. Åsvägen söder om och Ekebyvägen öster om planområdet har funktionell vägklass 5. Fogdevägen väster om och Domarevägen norr om planområdet har funktionell vägklass 7. Ändrad användning av planområdet bedöms inte påverka vägnätet nämnvärt och vägklassificeringen medger nya anslutningar utan negativa effekter på trafiken. Det bör dock undvikas att skapa nya anslutningar till Ekebyvägen då det är en huvudled.

Lokalgatorna i området har delvis trottoar och är delvis utformade för blandtrafik. Huvudleden Ekebyvägen har gång- och cykelväg vilket medger trafiksäkrare framfart för oskyddade trafikanter till och från planområdet. Hastighetsbegränsningen är 40 km/h i Sunne tätort.

Enligt kommunens parkeringsnorm ska det finnas 9 parkeringsplatser per 1000 kvadratmeter för bostäder och för kontor ska det vara 17 parkeringsplatser per 1000 kvadratmeter. Utöver dessa så har ett tillägg lagts till 2019 gällande parkeringsnorm för cykel. För bostäder gäller 1,5 plats per lägenhet och för kontor gäller 0,1 plats per anställd eller per 25 kvadratmeter. Utifrån plankartans BTA på 5300 m² innebär det att minst 47 parkeringsplatser bör anläggas för bostäder eller minst 90 parkeringsplatser för kontor. 90 parkeringsplatser för

kontor bör ses som ett extremfall då det sannolikt inte kommer bebyggas med enbart kontor. För att ändå visa på möjligheterna till att lösa detta finns nedan ett förslag på hur exempelvis 90 parkeringsplatser kan disponeras inom planområdet.

Figur 3. Förslag på hur parkeringsplatser kan disponeras för kontor.

För att minska effekterna av dagvatten vid hårdgjorda ytor föreslås att parkeringsytor anläggs med genomsläpplig markbeläggning. En genomsläpplig markbeläggning är en gatu-/vägbeläggning som tillåter vatten och luft att passera. Detta reducerar och/eller fördröjer dagvattnet på dess väg till mottagare. Det finns flera typer av dränerande beläggningar som exempelvis hålsten av betong, betongraster (med gräs eller grus) eller permeabel asfalt.

Kollektivtrafik och Service

Angränsande planområdet, i korsningen Domarevägen/Ekebyvägen, finns busshållplats för kollektivtrafik. 750 m eller 10 minuters promenad från planområdet ligger järnvägsstationen. Planområdet ligger nära centrum, 600 m eller 7 minuter promenad, vilket innebär att det är nära till offentlig och kommersiell service.

Störningar, risker

Buller

Från och med den 1 juni 2015 trädde en förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader i kraft. I förordningen står angivet att buller från spårtrafik och vägar inte bör överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad och 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden. Om de angivna riktvärdena överskrids bör minst hälften av

bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden, och minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00-06.00 vid fasad. För en bostad om högst 35 kvadratmeter gäller istället att bullret inte bör överstiga 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnadens fasad.

I april 2016 publicerade Trafikverket nya uppräkningsstatistik för trafikprognos. Det årliga trafiktillväxttalet för personbilstrafik är 0,51 % (Trafiktillväxt för väganalys i Samkalk, 2016). Årligt tillväxttal för tung trafik är 1,44 % (Disaggregering av prognos för godstransporter 2040 till bansek, eva, sampers/samkalk och TEN tec, 2016). Båda tillväxttal är områdesspecifika för Sunne, Värmland. Järnvägen ligger ca 575 m från planerad ny bebyggelse med befintlig bebyggelse mellan och bedöms inte ha någon påtaglig påverkan. Europaväg 45 ligger ca 300 meter från planerad ny bebyggelse med befintlig bebyggelse mellan och bedöms inte ha någon påtaglig påverkan.

	Trafikmängd 2015	Prognostiserad trafikmängd 2040
Ekebyvägen	1509 (1 %)	1714 (1,4 %)

Den skyltade hastigheten är idag 40 km/h på alla angränsande vägar. Vägbredden är ca 8 m och avstånd från vägmitt till planerad bebyggelse är ca 26 m. Både markhöjd vid vägmitt och mottagare är ca + 71 m.

Bullernivåerna från vägtrafiken har beräknats med Trivectors Buller Väg version 8.6. Programmet bygger på den modell som svenska Naturvårdsverket tagit fram i samarbete med övriga nordiska länder (Nordisk beräkningsmodell, rev. 1996, rapport 4653 Vägtrafikbuller). Bullernivåerna är angivna i ekvivalent ljudnivå och maximal ljudnivå. Ekvivalentnivån beskriver den genomsnittliga bullernivån över en viss tidsperiod (vanligtvis ett dygn).

Ekebyvägen		
Våning	Ekvivalent nivå dBA 2015/2040	Maximal nivå dBA 2015/2040
1	47/47	71/71
2	50/50	72/72

Ljudnivåerna från Ekebyvägens trafikbuller, vid de planerade bostädernas fasad, hamnar under riktvärdet för ekvivalent nivå för dagens och prognostiserad uppmätta trafikmängder.

Ljudnivåerna från vägbuller redovisas separat från av järnvägen alstrat buller då det är två olika infrastrukturförvaltare och bullernivåerna från järnvägen vid planområdet är försumbara på grund av bland annat avståndet.

Vibrationer

Andelen tung trafik är längs med Ekebyvägen låg och det finns ingen verksamhet i närheten som kan ge upphov till skadliga vibrationer. Därmed bedöms inte vibrationer utgöra något problem för planområdet.

Farligt gods

Ekebyvägen är en huvudled som angränsar till planområdets östra del. Ekebyvägen är varken primär eller sekundär väg för farligt gods. 300 m från planområdet går europaväg 45 vilket är primär väg för farligt gods. Enligt gemensamt dokument angående riskhantering i detaljplaneprocessen, framtaget av Länsstyrelsen i Dalarna, så ska en riskhanteringsprocess beaktas vid detaljplanering inom 150 meter från transportled för farligt gods. Planområdet för Tingshuset ingår inte inom denna riskzon och det anses inte finnas något behov av en riskhanteringsprocess för detaljplanen i detta hänseende.

Geoteknik/grundförhållanden

Markhöjder

Planområdet sluttar från + 77 m i väst till + 70 m i öst. Befintlig byggnad står på markhöjd ca + 76,5 m.

Grundläggning

Grundläggning av byggnader i 1-2 plan kan ske på frostskyddad nivå med sulor, alternativt förstyvad bottenplatta, på naturligt lagrad jord eller väl packad fyllning (sedan allt organiskt material borttagits). Grundläggning kan utföras enligt SS-EN 1997-1 Geoteknisk kategori GK1 (där så är möjligt). Tillåtet grundtryck fd sättes till 50 kPa i befintlig markyta men begränsas dock till 30 kPa på 2 meters djup. Eventuella uppfyllnader ska medräknas i belastningen för konstruktionen. För tyngre byggnader bör detaljerade undersökningar utföras där bl.a. lerans sättningsegenskaper studeras noggrannare. Fyllning/packning skall utföras enligt AMA Anläggning 17. Geotextil på schaktbotten som materialskiljande lager förordas. Innan fyllning skall schaktbotten besiktigas av geotekniskt sakkunnig.

Geotekniska förhållanden

Det har tidigare utförts flera geotekniska undersökningar i närheten av planområdet, på angränsande fastigheter. Efter granskningen har även en geoteknisk undersökning tagits fram för att utreda de geotekniska förhållandena angående släntrisen

mot Lerälven inom planområdet. Lerälven rinner ca 80–90 meter nord/nordväst om planområdet.

GEOTEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR INOM PLANOMRÅDE

Markytan inom planområdet består huvudsakligen av grönytor med några enstaka träd samt det tidigare bebyggda Tingshuset. Markytan inom området sluttar lätt åt öster. Mellan de uppmätta punkterna i den geotekniska undersökningen varierade marknivåerna mellan +76,7 och +71,9.

Jorden inom området utgörs direkt under ytskiktet översiktligt av:

- Fast ytlager av mestadels silt
- Lera och silt av lös-halvfast lagring.
- Friktionsjord
- Berg

Ytskiktet inom planområdet utgörs av fyllning innehållande mulljord, lera och silt ner till 0,4 respektive 0,2 meter. Direkt under ytskiktet bestod jorden i undersökningspunkten i västra delen av planområdet av fyllning innehållande grus, sand och silt ner till 0,7 meters djup. Härunder utgörs jorden huvudsakligen av lerig silt ner till 1,5 á 2,0 meters djup. Silten bedöms vara relativt fast lagrad och uppmätta vattenkvoter varierade mellan 22 % och 28 %.

Under silten följer varig lera ner till drygt 15 meters djup. Lerans lägsta skjuvhållfastheter har uppmätts ner till 5 meters djup. Leran bedöms i detta lager ha en skjuvhållfasthet om ca 25 kPa. Från 5 meters djup ökar skjuvhållfastheten med ca 3 kPa per meter. De uppmätta vattenkvoterna i leran varierar mellan 28 % och 43 %. Leran bedöms som låg – mellansensitiv med värden varierande mellan 3 och 11.

Den underliggande friktionsjorden har ej undersökts men bedöms som fast lagrad då CPT-sonden stoppat ytligt. Friktionsjorden bedöms vara av relativt stor mäktighet, vid intilliggande brunnar har berget noterats kring 40 meters djup.

Grundvattennivån inom planområdet bedöms följa markens topografi. I samband med fältundersökningen installerades grundvattentrör som uppmätte grundvattennivåerna till +73,6 resp. +69,5 (motsvarande 3,1 resp. 2,4 meter under markytan).

I punkten belägen i släntkrönet vid Lerälven avlästes grundvattenytan på nivån +68,3, motsvarande 8,9 meter under markytan och i släntfot avlästes grundvattenytan på +64,3 motsvarande 0,8 meter under markytan.

Vattennivån i Lerälven var vid undersökningstillfället +63,6.

FÖRUTSÄTTNINGAR MOT LERÄLVEN

Ca 80 meter norr/nordöst om planområdet rinner Lerälven. I anslutning till älven finns branta slänter med en höjdskillnad om ca 14 meter. Slänten har en lutning om ca 1:2,5, lokalt är den något brantare. Marken i anslutning till älven är bevuxen med träd och sly. Pågående erosion noterades utmed älvens strand under den geotekniska undersökningen.

På grund utav de branta slänterna ner mot Lerälven har en stabilitetsutredning utförts för att säkerhetsställa planområdets stabilitet mot Lerälven.

Ytskiktet utgörs av mullhaltig lerig silt ner till 0,2 å 0,3 meter både i släntkrön och släntfot. Härunder utgörs jorden i släntkrön av silt och lerig silt ner till 1,8 meter följt av siltig lera med ca 15 meters mäktighet. Leran och silten bedöms här ha samma egenskaper som inom planområdet. I släntfot utgörs jorden direkt under ytskiktet av silt med varierande inslag av sand och lera ner till fast botten. Underliggande jord utgörs av friktionsjord vilande på berg. Friktionsjorden bedöms ha relativt stor mäktighet.

GEOTEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR UTOM PLANOMRÅDE

Beräkningarna visar att säkerhetsfaktorn mot skred för de mest kritiska glidyterna ner mot Lerälven ligger under de krav som ställs i samband med nybyggnation (Tabell 4.2 i IEG Rapport 4:2010). De mest kritiska glidyterna startar ca 50 meter ifrån planområdet, nära släntkrönet ner mot Lerälven vilket innebär att ett potentiellt initialt skred ej bedöms påverka stabiliteten inom aktuellt område.

Vid beräkning av en lång glidyta har emellertid säkerhetsfaktorer över gällande krav erhållits. De kritiska glidyterna uppstår ca 50 meter ifrån planområdet vilket innebär att ett potentiellt initialt skred ej bedöms påverka stabiliteten inom aktuellt område.

Med hänsyn till detta bedöms stabilitetssituationen inom detaljplaneområdet som tillfredsställande. Byggnation inom planområdet bör ej heller påverka totalstabiliteten inom omgivande områden.

Risk för ytliga skred i branta delar av slänten utanför planområdet kan dock föreligga. Risken för bakåtgripande skred bedöms emellertid som liten. Detta i och med det långa avståndet till släntkrönet, begränsad förekomst av svaghetsplan i jordmodellen och den låga utvärderade sensitiviteten i jorden.

FORTSATT PLANERING

Vid detaljprojektering skall kompletterande undersökningar och utredningar utföras för val av lämplig grundläggning/förstärkningsåtgärd med hänsyn till sättningar, ur såväl teknisk som ekonomisk synpunkt. Eventuellt organiskt material som finns vid byggnader och anläggningar ska schaktas ur och återfyllas med friktionsmaterial. Jorden i området är tjällyftande och hänsyn ska tas till detta vid utförande av grundläggning. I samband med schakt- och grundläggningsarbeten skall regelbundna kontroller av främst rörelser och vibrationer utföras på byggnader i närliggande kvarter.

PLANFÖRUTSÄTTNINGAR

För att eliminera risken för vattenskadorna på byggnader används bestämmelse (b₁) i plankartan. Bestämmelsen innebär att om byggnader förses med källarkonstruktion, ska den vara vattentät, detta för att grundvattennivån kan vara nära markytan och annars tränga in i källaren. Om grundvatten påträffas ska ansökan om tillstånd för bortledning av grundvatten sökas hos Mark- och miljödomstolen enligt 11 kap. Miljöbalken.

Lerälven ligger som närmast 80 meter från planområdet med bebyggelse mellan. Lerälvens eroderande egenskaper och tillhörande släntstabilitet bedöms inte vara något problem för anläggande av byggnader i två till tre våningar inom planområdet, baserat på det geotekniska PM som framtagits i samband med detaljplan.

Förorenad mark

Det finns ingen vetskap om att det skulle finnas förorenad mark inom planområdet. 50 m nordväst och 50 m sydost om planområdet finns potentiellt förorenad mark som delvis ej är riskklassad. Området sydost om planområdet, Leran 3:36, är sanerat till åtgärdsområde känslig markanvändning (bostäder). Området nordväst om planområdet, Leran 3:53 och 3:51 har identifierats men det föranledde ingen vidare undersökning. Bedömningen är att förorenad mark inte kommer ha någon inverkan på planområdet.

Radon

Planområdet är enligt kommunens översiktliga radonkartering inom förväntad låg till normal radonhalt. Utförda jordluftsmätningar, enligt geoteknisk utredning, ger indikationer på att radonrisken i området är låg. Däremot har separat undersökning av markradon i mars 2017 visat på halter i nivå med normalradonmark och högradonmark. Därav finns

planbestämmelsen (m₁) om radonsäkert utförande för respektive berörd kvartersmark.

Teknisk försörjning

VA- och dagvattenfrågor

Kommunala VA-nätet finns i och i anslutning till planområdet.

Dagvattenledningar finns i och i anslutning till planområdet.

Detaljplanen möjliggör nya byggnader inom planområdet vilket bidrar till att andelen hårdgjord yta ökar. Alléträden och annan växtlighet i området kan vara känsliga för förändringar i vattenförsörjningen. Vidare utredning bör redovisa hur regnvatten från tak, dränering och hårdgjorda ytor bäst tas tillvara för att inte bryta grundvattenbildningen. Avledning av vatten till befintligt dagvattensystem och våra vattendrag bör också begränsas där så är möjligt.

Möjligheten till omhändertagande av dagvatten bedöms tillgodosett.

Värme, el, tele och avfall

Utbyggnad av fjärrvärmenätet pågår vilket kan vara ett alternativt val för byggnadernas energiförsörjning. Anslutningsmöjligheter finns 300 m nordöst om detaljplaneområdet. Elnätet i Sunne ägs av Ellevio AB och Skanova svarar för telenätet.

Avfallshanteringen kommer ske enligt kommunens gällande renhållningsordning och kommunens renhållningstaxa med tillämpningsanvisningar. Sopkärl ska placeras med god tillgänglighet och eventuella ljudstörningar i samband med hämtning ska beaktas. Miljörum ska utformas på ett sånt sätt att minsta möjliga störning eftersträvas. Möjligheter till fastighetsnära insamling ska eftersträvas.

Planförslag: Plankartan är försedd med korsmark för placering av miljöhus på två möjliga platser inom planområdet.

GENOMFÖRANDE

Allmänt

Här redovisas fördelning av ansvar, möjligheter till att genomföra detaljplanen och de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Beskrivningen av genomförandet har ingen självständig rättsverkan utan avsikten är att den skall vara vägledande vid genomförandet av detaljplanen.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 5 år räknat från den dag planen vunnit laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägaren garanterad rätt att få bygga i enighet med planen. Planen gäller även efter genomförandetidens utgång, men fastighetsägaren kan då inte längre ställa anspråk på ersättning om kommunen ändrar eller upphäver planen.

Huvudmannaskap

Kommunen kommer vara huvudman för allmän plats.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

Fastighetsbildningsåtgärder är inte nödvändiga för planens genomförande.

Gemensamhetsanläggningar, servitut mm.

Inga servitut, gemensamhetsanläggningar eller andra rättigheter bedöms erfordras för genomförande av detaljplanen.

Ekonomiska frågor

Exploatören bekostar framtagandet av detaljplanen enligt kommunens gällande plantaxa, ansvars- och kostnadsfördelning finns avtalade i ett separat planavtal.

Exploatören bekostar även utsättning och inmätning, kommande projektering, byggnationer och anläggningsarbeten. Detta inkluderar även kostnader för eventuella flyttningar av markledningar som t.ex. fjärrvärmeledningar, och ombyggnadsåtgärder i angränsande ytor vilka härrör från exploateringen.

Ytterligare tekniska utredningar som kan komma att krävas i byggskedet t.ex. gällande geoteknik bekostas av exploatören.

Anslutningsavgift för vatten- och avlopp debiteras fastighetsägaren enligt gällande VA-taxa.

Inlösen, ersättning

För att säkerställa ett långsiktigt bevarande av byggnaden på fastigheten Leran 3:34 innehåller detaljplanen skyddsbestämmelser ex. rivningsförbud. Bestämmelser med syfte att säkerställa bevarande av byggnader kan i vissa fall leda till att fastighetsägaren blir berättigad till ersättning. Enligt PBL 14 kap. 10§ har den som äger en fastighet som berörs av bestämmelsen 4 kap. 16 § 3 rätt till ersättning av kommunen för den ekonomiska skada som bestämmelsen medför. Rätten till ersättning gäller dock endast om bestämmelsen innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom den berörda delen av

fastigheten. Om pågående markanvändning bedöms avsevärt försvåras ska ersättning betalas för fastighetens marknadsvärdeminskning och för eventuella övriga ekonomiska skador som fastighetsägaren drabbas av till följd av planen eller bestämmelserna. Den fastighetsägare som berörs och vill begära ersättning måste göra det inom två år från den dag då beslutet om detaljplan eller områdesbestämmelser vann laga kraft.

PBL (15 kap. 26§) anger vidare att om kommunen avser att införa bestämmelser om skydd, placering, utformning och utförande av byggnadsverk och tomter i en detaljplan får kommunen förelägga den som kan komma att drabbas av en skada till följd av bestämmelserna att inom en viss tid anmäla sitt anspråk på ersättning eller inlösen. Tidsfristen för anmälan ska bestämmas till minst två månader. Den som inte anmäler sina anspråk inom den utsatta tidsfristen förlorar sin rätt till ersättning eller inlösen.

För mer information se PBL 14 samt 15 kap.

Administrativa frågor

Strandskydd

Delar av planområdet är inom strandskyddet för Lerälven. Sunne kommun prövar upphävande av strandskyddet. Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv. Enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken får kommunen i det enskilda fallet ge dispens, om det finns särskilda skäl.

Som särskilda skäl vid prövning av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet beaktas detta endast om aktuellt område avser mark som (enligt 7 kap 18 c § MB):

- 1. Redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,**
- 2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,**
3. Behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. Behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. Behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området eller,
6. Behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Strandskyddet föreslås upphävas inom planområdet med hänvisning till **punkt 1 och 2**, marken har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften och en väg, järnväg, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen. Det finns idag redan bebyggelse och infrastruktur mellan Lerälven och planområdet. Berörd del av planområde hyser inga höga värden för djur- och växtliv. Strandskyddet inom del av planområdet tjänar inget syfte.

KONSEKVENSER AV DETALJPLANENS GENOMFÖRANDE

Miljöbedömning

Om ett planförslag antas innebära betydande miljöpåverkan ska det upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för detaljplanen där konsekvenserna identifieras, beskrivs och bedöms. En behovsbedömning för MKB har utarbetats i samband med planarbetet och skickats till länsstyrelsen för yttrande. Planförslagets genomförande bedöms inte vara av den art och storleksordning som i förordning 1998:905 om miljökonsekvensbeskrivningar antas medföra betydande miljöpåverkan och MKB har därmed inte tagits fram för detaljplanen. De aspekter som kan leda till inverkan ska dock särskilt behandlas i planbeskrivningen.

Konsekvenser av planens genomförande

Detaljplanen möjliggör byggnation av bostadshus i två och tre våningar. Bostäder inom området kommer ha närhet till centrum, skola, handel och kollektivtrafik. Detaljplanen tillgodoser behovet av centrumnära bostäder vilket är i linje med kommunens översiktsplan. Detaljplanen innebär en ökad möjlighet till bevarande av Tingshuset och dess kulturhistoriska värden vilket är i linje med det regionala kulturmiljöprogrammet ”Ditt Värmland”. Trädalléerna inom planområdet får fortsatt skydd via planbestämmelse enligt miljöbalken. En aspekt som det större avståndet till alléerna från byggrätten bidrar till, för bostäder och kontor öster om Tingshuset, är att siktlinjen över hela Tingshusbyggnaden från Ekebyvägen förändras. Från att hela Tingshusbyggnaden har kunnat ses till att stora delar av densamma ska kunna ses. Detta härrör från att byggrätten för bostäder har flyttats något inåt i fastigheten (centrerats). Samtidigt som denna centrering skett har öppningen ner mot Ekebyvägen förstörats vilket bidrar till en mer inbjudande vy som kan bidra till att behålla en storslagen känsla och närhet till Tingshuset nedifrån Ekebyvägen. Dessutom bidrar centreringen

positivt ur en naturmiljösynpunkt. Detta eftersom man kommer undan påverkan på alléernas naturvärden/biotoper inom planområdet.

Sociala konsekvenser

En välplanerad förtätning av tätorten ökar serviceunderlaget i samhället för befintliga som nya invånare. Förslaget ger ett tillskott på bostäder och arbetsplatser i de centrala delarna av tätorten vilket ger bra förutsättningar för en levande tätortsmiljö. Ett ökat serviceunderlag tack vare nya bostäder, som harmoniserar med Tingshuset, skapar också en gentrifiering (en social statushöjning av området). Det centrala läget innebär även att tätortens utbud av kommunal och offentlig service finns tillgängligt inom gångavstånd exempelvis skola, handel och kollektivtrafik.

Att fastigheten blir bebodd, till skillnad för att som idag stå tom, torde öka tryggheten i närområdet. Då fastigheten genom detta planförslag kan användas till både kontor och bostäder kan det troligtvis generera till att fler människor är i rörelse inom närområdet under fler timmar av dygnet.

Ekonomiska konsekvenser

Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är fler bostäder positivt. Fler bostäder är en förutsättning för ökad befolkning, vilket bidrar till ett bättre skatteunderlag. Att planera bostäder i anslutning till tätortens centrala delar där redan utbyggd infrastruktur kan nyttjas är ekonomisk fördelaktigt liksom det är god hushållning med naturresurser. Detaljplanen innebär inga direkta konsekvenser för kommunens ekonomi.

Klimatanpassning

Ett förändrat klimat betyder att hela samhället behöver anpassas och rustas för förändring. Ett förändrat klimat medför ökade risker och konsekvenser i samhället. Högre temperaturer, återkommande värmeböljor, ökad nederbörd och minskad biologisk mångfald är exempel på risker och konsekvenser som vi står inför. Klimataspekter utgör ett särskilt uttalat allmänt intresse enligt PBL 2 kap.

Klimatanpassningsåtgärder

Träbyggnad

För att en byggnad ska definieras som träbyggnad ska stommen till huvuddelen utgöras av träbaserade material. Sunne kommun har antagit en träbyggnadsstrategi och kommunen har goda förutsättningar att utveckla och planera för ett klimatanpassat byggande med trä som material.

Träbyggnader har många fördelar:

- Med livscykelperspektiv visar forskning att en byggnad med trästomme har lägre primärenergianvändning och lägre koldioxidbalans än ett motsvarande hus uppfört i traditionellt byggmaterial.
- Även i produktionsfasen medför produktion av trähus såväl lägre energianvändning som koldioxidutsläpp än produktion av traditionellt byggda hus.
- I brukarfasen skiljer sig inte energibehovet så mycket för hus i olika byggmaterial, men det är viktigt vilken uppvärmningsform som används.
- Även i demonteringsfasen visar forskningen fördel för trämaterial gentemot traditionellt byggmaterial.
- Ur brandsynpunkt kan en träbyggnad idag konstrueras och byggas på ett säkert sätt.

Energiaspekt

Sunne kommun vill att all energi ska produceras och användas på ett hållbart sätt. I Sunne kommuns Miljöstrategi finns ett antal hållbarhetsprinciper som ska genomsyra allt arbete. En av dessa principer säger att kommunen ständigt ska minska användningen av hälso- och miljöfarliga ämnen. Det innebär att arbeta för att minska användning av hälso- och miljöfarliga ämnen och miljöpåverkande utsläpp från samhällets produktion och energianvändning. Detta kan exempelvis ske genom att minska kemikalieanvändningen, öka vår återvinning, källsortering och sträva efter att minska förorenande utsläpp till luft och vatten. Vid val av energikälla ska alltid klimateffektivitet i ett livscykelperspektiv vara avgörande.

Miljömål och miljö kvalitetsnormer

Miljöbalkens (1998:808) bestämmelser syftar till att främja en god och hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Lagen ska enligt 1 kap. 1 § tillämpas så att bland annat ”människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan” och ”mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas”.

Enligt miljöbalken, 2 kap 3 §, ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra skyddsåtgärder, iaktta begränsningar och vidta försiktighetsåtgärder som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. 2 kap. 4 § anger att för all verksamhet och alla åtgärder ska en sådan plats väljas att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för

människors hälsa och miljön. I 5 kap. miljö kvalitetsnormer och miljö kvalitetsförvaltningen anges ramen för de bestämmelser om miljö kvalitet som EU och riksdagen har fastställt.

Miljö kvalitetsnormer ska fastställas och normerna syftar till att uppnå eller bibehålla en viss miljö kvalitet.

Skyddet av trädalléerna vid Domarevägen, Åsvägen och Ekebyvägen bidrar bland annat till de nationella miljö kvalitetsmålen *Ett rikt odlingslandskap*, *God bebyggd miljö* och *Ett rikt växt- och djurliv*, samt åtagande enligt EU:s Art- och habitatdirektiv, Konventionen om biologisk mångfald och Europeiska Landskapskonventionen.

MKN för vattenförekomster

Vattenmyndigheten i Västerhavets vattendistrikt har antagit en förvaltningsplan för MKN för samtliga vattenförekomster i distriktet. Alla vatten ska uppnå god ekologisk status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus år 2021 om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på ickeförsämring, vilket innebär att vattenförekomstens miljö tillstånd inte får försämrats till en lägre statusklass.

Idag har den ekologiska och kemiska statusen för berörd vattenförekomst – Lerälven – klassificerats som måttlig. Kravet är att god ekologisk- och kemisk status uppnås/kvarstår till 2021. I övrigt överstiger gränsvärdet för kvicksilver i stort sett alla ytvattenförekomster (sjöar, vattendrag och kustvatten) i Sverige idag. Detta beror på att det under lång tid har skett utsläpp av kvicksilver, främst från internationella luftnedfall.

Lerälven ringlar sig nord, nordöst och österut från planområdet, som närmast ca 100 meter ifrån. Vilket bidrar till bedömningen att en utvidgad användning av planområdet för bostäder/kontor inte bedöms påverka huruvida normerna för god ekologisk status eller god kemisk ytvattenstatus för sundet uppnås år 2021.

Sunne kommun har antagit miljö kvalitetsmål i Sunne kommuns Miljöstrategi och i Avfallsplanen. De miljö kvalitetsmål som framförallt är berörda av detaljplanen för Leran 3:34 är *God bebyggd miljö*, *Ett rikt växt- och djurliv* och *Frisk luft*.

God bebyggd miljö:

Miljö kvalitetsmålet lyder: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärdena ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas. Vår bebyggda miljö ska fylla människors och samhällets

behov, erbjuda bra livsmiljöer och bidra till en hållbar utveckling. Regeringen har fastställt tio (10) preciseringar av miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö*, samtliga preciseringar är aktuella för detaljplanen Leran 3:34:

- Hållbar bebyggelsestruktur
- Hållbar samhällsplanering
- Infrastruktur
- Kollektivtrafik, gång och cykel
- Natur- och grönområden
- Kulturvärden i bebyggd miljö
- God vardagsmiljö
- Hälsa och säkerhet
- Hushållning med energi och naturresurser
- Hållbar avfallshantering

Planförslaget kan bidra till att uppfylla målen genom exempelvis att en **hållbar bebyggelsestruktur** används, där preciseringen talar om förvaltning och omvandling av befintlig bebyggelse, vilket särskilt passar in i detta planförslag då förslaget bland annat ämnar möjliggöra för ändrad användning av Tingshuset. Ett annat exempel rör **kulturvärden i bebyggd miljö**, preciseringen talar där om att kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av värdefulla byggnader bevaras, används och utvecklas. Vilket i detta fall blir till genom att planförslaget ämnar skydda Tingshusbyggnadens kulturhistoriska värden genom skydds- och varsamhetsbestämmelser. En positiv aspekt av planförslaget är att tingshusbyggnaden och dess kulturhistoriska värden i och med detta nu får ett skydd som den tidigare inte haft.

Ett rikt växt- och djurliv

Miljö kvalitetsmålet lyder: Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystem samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd. Regeringen har fastställt åtta (8) preciseringar av miljömålet Ett rikt växt- och djurliv varav följande fem (5) preciseringar är aktuella för detaljplanen Leran 3:34:

- Gynnsam bevarandestatus och genetisk variation
- Ekosystemtjänster och resiliens
- Grön infrastruktur
- Biologiskt kulturarv

- Tätortsnära natur

En negativ konsekvens av planförslaget kan bli att mark inom detaljplaneområdet som ej är exploaterat med bebyggelse bebyggs och på så sätt försvinner viss del av grönyta. Men planförslaget kan samtidigt bidra till att uppfylla miljö kvalitetsmålen. Genom exempelvis att bevarandet av trädalléerna vid Domarevägen, Åsvägen och Ekebyvägen som hör till preciseringen **Grön infrastruktur** då alléerna klassas som biotop som del i en grön infrastruktur som verkar för att en fragmentering av populationer och livsmiljöer inte sker och att den biologiska mångfalden i landskapet bevaras. Kulturmiljövärdet främjas också i och med bevarandet av allén och genom en egenskapsbestämmelse samt en administrativ bestämmelse som skyddar träd som bidrar till preciseringen **Biologiskt kulturarv** som verkar för att viktiga natur- och kulturvärden är bevarade och förutsättningar finns för ett fortsatt bevarande och utveckling av värdena.

Frisk luft

Miljö kvalitetsmålet lyder: ”Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.” Regeringen har fastställt tio (10) preciseringar av miljö kvalitetsmålet Frisk luft varav följande tre (3) preciseringar är aktuella för detaljplanen Leran 3:34:

- Bensen
- Kvävedioxid (NO₂)
- Partiklar (PM₁₀)

Om planområdet sätts i förhållande till en gata där luftmätningar har utförts lyder resonemanget som följande. På Storgatan i Sunne har tidigare varit höga halter av framförallt partiklar (PM₁₀), men även höga halter bensen jämfört med övriga länet. Regelbundna luftmätningar har gjorts där sedan 2008. Halterna av både partiklar och bensen har sjunkit de senaste åren. För partiklar (PM₁₀) ligger dygnsmedelvärdet vinterhalvår sedan 2014 strax under nedre utvärderingströskeln. Resultatet från den senaste mätningen som genomfördes i Sunne 2018 samt resultat från simuleringen i VOSS visar att den nedre utvärderingströskeln inte överskrids. Halten av PM₁₀ i kommunens mest belastade punkt, Storgatan, bedöms därmed att den nedre utvärderingströskeln inte överskrides för NO₂, inte heller i kombination med andra källor. Bensenhalten har sjunkit för varje mätår och vid senaste mätningen 2016 var årsmedelvärde 1,3µg/m³ luft, dvs under nedre utvärderingströskeln. Kvävedioxid mättes 2014 och halterna låg under nedre utvärderingströskeln för årsmedelvärde, dygnsmedelvärde samt timmedelvärde.

Storgatan är den mest utsatta och trafikerade vägen i Sunne tätort och vår bedömning är därför att Ekebyvägen, Åsvägen, Fogdevägen och Domarevägen som är mycket mindre trafikerade och har ett öppnare gaturum, inte riskerar överskrida miljökvalitetsnormerna för luft för bensen, kvävedioxid och partiklar. Planförslaget kan därför bidra till att uppfylla de tre (3) preciseringarnas likadana mål om att halterna av luftföroreningar inte överskrider lågrisknivåer för cancer eller riktvärden för skydd mot sjukdomar eller påverkan på växter, djur, material och kulturföremål.

MEDVERKANDE

Planförslaget är upprättat av fysisk planerare Sandra Bood, samhällsplanerare Mikael Persson, och enhetschef Johanna Bergsman.